

Krise neomezuje české firmy v přístupu na zahraniční trhy

Ptáme se jednatele české pobočky STAR Group László Jankovicsa na zkušenosti při lokalizaci technické dokumentace pro české exportéry v posledních měsících.

■ **Máte pocit, že české firmy omezují své aktivity na zahraničních trzích v době tolik zmiňované krize?**

Musím říct, že nikoliv. Spousta firem naopak expanduje na další trhy, a to i exotické – zmíním arabské země a asijské trhy jako Vietnam nebo Indie. Alespoň bych tak soudil na základě objemu překladů technické dokumentace, které pro naše klienty připravujeme. Rozšířil se nejen objem překladů do tradičních evropských jazyků, ale také do pro nás exotických jazyků, např. arabštiny, vietnamštiny nebo čínštiny.

■ **Vyžadují překlady dokumentace nějaké zvláštní postupy či zacházení, jde-li o tyto exotické jazyky?**

V prvé řadě postupujeme stejně jako u lokalizace do evropských jazyků: překlad zadáváme rodilému mluvčímu, který žije v cílové zemi a dané tematice rozumí. Není nic horšího než překlad od sice jazykového odborníka, ale neznalého daného oboru. Dále pak se zaměřujeme na možné konflikty z kulturních rozdílů – některé formulace se musí při lokalizaci upravit, aby pro místní kulturu byly přijatelné. Také grafická úprava a ilustrace musí být kulturně neutrální a rozvržení textu se musí také výrazně upravit při lokalizaci do jazyků, které používají obrázkové písmo nebo jsou psané zprava doleva.

■ **Na MSV 2009 jste přednášel o lokalizaci technické dokumentace do cizích jazyků. Probírali jste také problémy, které mohou vyvstat z kulturních rozdílů?**

To je široké téma natolik specifické pro každou zemi, že na to nebyl prostor. Mluvili jsme spíše o možnostech zefektivnění tvorby a lokalizace technické dokumentace jak z hlediska organizace a postupů, tak z hlediska softwarového zajištění. Zmínil jsem možnosti optimalizace textu ve zdrojovém jazyce, volby zdrojového či zdrojových jazyků, využití CAT softwaru pro zefektivnění překladů, správu překladové paměti a firemní termi-

nologie. Zájem byl velký, v době úsporných opatření se firmy velmi zajímají o každou možnost, jak snížit nemalé náklady přístupu na zahraniční trhy. Často zefektivnění lokalizace dokumentace jim umožní zůstat na určitém trhu či expandovat na nové trhy.

■ **Jak si můžeme představit optimalizaci zdrojového textu dokumentace?**

Způsobů, jak vyjádřit určitou informaci, je nespočet. Autor technické dokumentace často danou informaci vyjadřuje zbytečně dlouhou větou. Při optimalizaci odborník daného technického zaměření přeformuluje text do kratších vět při úplném zachování informační hodnoty. Při následném překladu do několika jazyků se dosahuje úspor často ve výši šestimístné sumy. O optimalizaci technické dokumentace je poslední dobou velký zájem ze strany našich klientů, zatím tuto službu poskytujeme ve třech jazycích (AJ, NJ, ČJ).

■ **Které další služby nyní firmy nejvíce poptávají?**

Tradičně největší zájem českých firem je o naše technické a odborné překlady, na které se specializujeme již 25 let. Objem překladů, které česká pobočka STAR Group realizuje, každoročně roste o 20 až 30 %. Poslední dobou je ale velký zájem také o tzv. alignment, neboli spárování a převedení již hotových překladů klienta do překladové paměti, která se pak může efektivně použít pro nové překlady. Bohatší překladová paměť pro firmu znamená nižší náklady a rychlejší zpracování překladu při zachování jeho kvality. Firmy si také stále více uvědomují význam pravidelné aktualizace terminologické databáze pro používání jednotného názvosloví v jednotlivých jazykových mutacích dokumentace. O tuto naši službu správy terminologie je také velký zájem.

■ **Plánujete další semináře o lokalizaci technické dokumentace?**

Ano, v průběhu podzimních měsíců. Zájemci mne mohou kontaktovat na emailu: laszlo.jankovics@star-group.net nebo telefonicky na +420 608 320 100. ●

STAR Software Translation Artwork Recording

Plnou parou vpřed! Rychlost ale není vše...

Kvalitní překladatelská práce vyžaduje čas a soustředění. Klienti však požadují stále kratší dodací lhůty. Řešením je využít software, který práci usnadní a z kvalitní, ale tvůrčí práci ponechá překladateli. Žádný automatický či strojový překlad, ale maximálně efektivní pracovní prostředí překladatele.

Software Transit, který vyvíjíme více než 20 let, sleduje právě tento cíl. Naši překladatelé se při práci v Transitu mohou soustředit na odborný překlad, nezabývají se formátováním textu či vyhledáváním terminologie – o to se postará software. Klient tak obdrží svůj překlad rychleji a bez újmy na kvalitě. Funkce kontroly kvality překladu totiž umožňují vyladit chyby, kterých se občas dopustí i ten nejpříjemnější překladatel.

Vyzkoušejte naše služby, zeptejte se, jak náš software funguje. Nyní každý nový zákazník získá až 30 stran překladu zdarma.*

* Bližší informace o této akci viz www.star-transit.cz, sekce Tiskové středisko

STAR Group. 25 let zkušeností s technickými překlady a CAT softwarem.

www.star-transit.cz ▲ paha@star-group.net ▲ tel.: 233 355 377, 608 320 100

Vybrali jste si správně...

... a ProSoft Technology® vám pomůže

Budeme pracovat s vámi a s vaším týmem a pomůžeme vám:

- zefektivnit projektování sítě,
- zjednodušit systémovou integraci,
- zrychlit instalaci sítě,
- snížit náklady na údržbu.

60+ protokolů včetně: EtherNet/IP, Modbus, Modbus TCP/IP, PROFIBUS...

Industrial Wireless včetně: frequency hopping, standardů 802.11abg, Ethernetu a sériové komunikace

Už více než 20 let poskytují týmy ProSoft Technology® svým partnerům a zákazníkům po celém světě neprekonatelnou technickou a obchodní podporu.

ProSoft
TECHNOLOGY

www.prosoft-technology.com/CZ
europa@prosoft-technology.com • Tel. +33 (0)5 3436-8720

ASIA PACIFIC | AFRICA | EUROPE | MIDDLE EAST | LATIN AMERICA | NORTH AMERICA

RECENZE

Věda a technika v českých zemích v období 2. světové války

Omlouvám se, ale skutečně jsem netušil, že v kolínské Draslovce se vyráběl neblaze proslulý Cyklon B. Před a během 2. světové války, kdy jeho výroba stoupla více než čtyřikrát... Hruzné je, že k vedoucím pracovníkům Draslovky před válkou patřili dva židé, kteří se na zavádění výroby cyklonu B podíleli. Už jen tato citace by stačila k označení publikace slůvkem „mimořádná“. Pochopitelně mám na mysli Kolín stojící „v širé rovině“ 10 km od Kutné Hory.

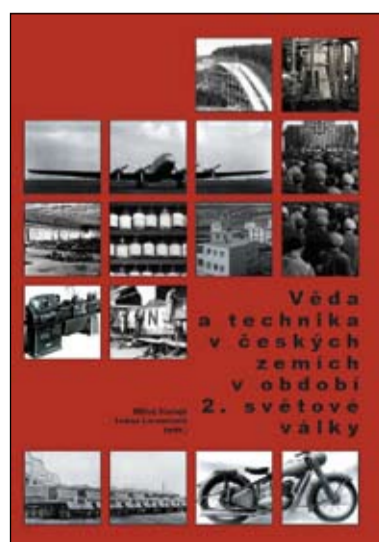
Národní technické muzeum v edici „Práce z dějin techniky a přírodních

věd“ předkládá čtenářům technické lahůdky pokaždé, ale tentokrát se vyhouplou do takových výšin, až mám obavy, aby další publikace nezůstaly dlouho ve stínu této skvostné nabídky všem, kdo se zajímají o dějiny techniky respektive vědy. Technika je v knížce bohatě zastoupena, věda je skromnější, ale ono se mnoho vědy během okupace dělat nedalo. Budme vděční za zmínku o pozdějším nositeli Nobelovy ceny Jaroslavu Heyrovském, který jako první na světě právě během okupace použil k vyhodnocování dat získaných na polarografu osciloskop. Do části technické patří

pojednání o elektrifikaci protektorátu a tu jsem si při slovech „Dobře míněný zájem podpořit a urychlit elektrizaci jakýmkoli zdrojem elektrické energie (amatérskou a lokální elektrizací), se stal nakonec brzdou rychle se rozvíjejícího centralizovaného systému...“ vzpomněl na rčení – dějiny se opakují. Dnešní nekonceptní podpora eolické a fotovoltaické výroby elektřiny dělá vrásky distribuční společnosti, stejně jako tomu bylo před šedesátipěti roky.

Drobné chybičky absolutně nesnižují význam publikace. Na str. 301 „spotřeba elektřiny na obyvatele stoupla asi na 430 kWh. Cesta k tomuto výkonu...“ Pokud by byl uveden časový údaj, pak je vše pořádku.

Mohl bych pokračovat ve výčtu skutečných pokladů skrytých decentní měkkou obálkou vínové barvy, ale to bych musel popsat stránku za stránkou. Omezím se na konstatování, že

knihy obsahuje příspěvky 37 autorů a tím je zaručeno, že každý odstavec je doslova nabit historickými a tech-

nickými daty. Knížka je opatřena bohatým poznámkovým aparátem a každá stránka je ukončena abstraktem v angličtině. Tematicky nikoli však formálně je kniha rozdělena na části pojednávající o muzeích, architektuře a stavitelství, strojírenství a zbrojním průmyslu, energetickém a elektro-technickém průmyslu, chemickém průmyslu, biologii a lékařství, astronomii a konečně o pojišťovnictví a ekonomii.

Publikace o 495 stránkách je vytištěna na křídlovém papíře, takže reprodukce fotografií a dokumentů jsou velmi zdařilé. Editovali PhDr. Miloš Hořejš a RNDr. Ivana Lorenzová, odbornými recenzenty jsou Prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc. a PhDr. Jiří Merta. Anglická abstrakta napsal Ing. Igor Janovský. Nákladem 500 kusů vydalo Národní technické muzeum v Praze jako 20. svazek edice Práce z dějin techniky a přírodních věd v roce 2009. ●